

Inventarizácia časti okien

býv. kasárni (tržnice) na Štefánikovej triede v Nitre

Spracovali: Peter Buday. Ing. arch. Lýdia Chovancová-Budayová, PhD.

Garant úlohy: PhDr. Zuzana Zvarová

Nitra, november 2019

Obsah

A/ Základné údaje o pamiatkovom objekte

B/ Údaje o zadaní, metóde a spracovaní inventarizácie

C/ Opis pamiatkového objektu a jeho stavu

D/ Inventarizačný súpis okien

E/ Charakteristika pamiatkových hodnôt inventarizovaných prvkov

F/ Zoznam zdrojov

G/ Prílohy

Grafická príloha

Kópia rozhodnutia KPÚ

A/ Základné údaje o pamiatkovom objekte

Mesto:	Nitra
Mestská časť:	Nitra
Okres:	Nitra
Kraj:	Nitriansky
Unifikovaný názov NKP:	kasáreň
Unifikovaný názov PO:	kasáreň
Bližšie určenie:	chodbová, nárožná
Č. ÚZPF:	11871/1
Adresa:	Štefánikova trieda 50
Parcela č.:	2041, 2042
Zaužívaný názov NKP:	mestské kasárne, tržnica

B/ Údaje o zadaní, metóde a spracovaní inventárneho súpisu

B.1.1/ Garant a spracovateľ úlohy

PhDr. Zuzana Zvarová

Peter Buday, spracovateľ

Textová časť dokumentácie

M. M. Hodžu 901/6, 927 01 Šaľa, tel.: 0904 874 304, mail: budaypet@gmail.com

Ing. arch. Lýdia Chovancová-Budayová, PhD., spracovateľka

Fotografická dokumentácia, grafická úprava výkresov rozboru a návrhu obnovy

M. M. Hodžu 901/6, 927 01 Šaľa, tel.: 0904 932 638., mail: chovancova.lydia@gmail.com

B.2.1/ Vlastník objektu a objednávatel' výskumu

Mesto Nitra, Mestský úrad v Nitre, Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra

B.2.2/ Termín plnenia úlohy

Október – november 2019

B.4/ Rozsah, charakter a cieľ inventarizácie

Predložený materiál bol spracovaný na základe podmienok určených v rozhodnutí Krajského pamiatkového úradu (KPÚ) v Nitre č. KPUNR-2017/5392-2/11273/KRM zo dňa 16. 2. 2017 k zámeru obnovy okien (časť A, bod 1/a-h). Rozhodnutie v bodoch č. B - D podrobne definuje prípustné spôsoby obnovy.

Účelom tejto práce bolo overiť technický stav okenných výplní, s dôrazom na pôvodné, pochádzajúce z čias výstavby kasární koncom 19. storočia. Po úvodných stretnutiach so zástupcami investora, KPÚ a správy tržnice sa rozhodlo, že inventarizácia sa realizuje po etapách, pričom v prvej sa mali zdokumentovať okná II. NP uličnej fasády hlavného krídla a časť okien II. NP severného krídla (*pozn.: vlastníkom severného a východného krídla je Mesta Nitra, južné vlastní súkromná firma.*) Celkovo ide 60 okien, ktorých stav možno charakterizovať ako narušený, až havarijný. Investor bude na neodkladnú obnovu týchto výplní žiadať prostriedky z fondov MK SR.

B.5/ Metóda práce

Okenné výplne v marci 2019 fotograficky zdokumentovala arch. Z. Kramárová (KPÚ). Zábery ako aj ďalšie podklady (kópiu vyššie uvedeného rozhodnutia, poznámky a xerokópie staršej výkresovej dokumentácie) poskytla spracovateľom tohto materiálu. Vzhľadom na dlhší časový odstup bolo potrebné znovu obhliadnuť okná, určené na obnovu. Kvôli zefektívneniu práce sme vyhotovili záznamové karty formátu A5 so schémami vnútornej a vonkajšej okennej výplne, s vyznačením ich typických detailov. Do kariet boli následne zapisované údaje a poznámky o stave jednotlivých prvkov. Pri koncipovaní tohto súpisu sme vychádzali zo štruktúry Inventarizačného súpisu hodnotných prvkov, tvoriacej povinnú súčasť elaborátov pamiatkových, architektonicko-historických výskumov.

C/ Opis pamiatkového objektu

Rozľahlý areál bývalých honvédskeho kasární sa nachádza v centre mesta (v pamiatkovej zóne), pri frekventovanej križovatke ulíc Štúrova a Štefánikova. Trojkrídlový, čiastočne podpivničený objekt s dvomi nadzemnými podlažiami zaberá podstatnú časť urbanistického bloku vymedzeného na severe Štúrovou ul., na západe Štefánikovou triedou, z juhu Ulicou 7. pešieho pluku a zo západu Damborského ul. Hlavné, východné krídlo je orientované do Štefánikovej triedy. V osi jeho priečelia je situovaný portál s prejazdom do nádvorja.

Krídla sú konštrukčne trojtraktové. Vnútorň, komunikačný trakt tvoria pavlačové, arkádové chodby, otvárajúce sa do nádvorja. Nadzemné podlažia prepájajú tri schodiská umiestnené vedľa prejazdu hlavného krídla, resp. v stykoch hlavného krídla s bočnými.

Architektúra dlhých uličných fasád využíva niektoré prvky inšpirované gotickým tvaroslovím, osobitne je akcentované východné, 30-osové priečelie. Fasády prevládajú dôrazné horizontály vysokého sokla, medzipodlažnej a korunnej rímsy. Všetky okenné otvory sú pravouhlé, s okosením vonkajších hrán ostien. Stredný a bočné rizality priečelia sú rytmizované piliermi, ukončenými motívom štíhleho cimburia - tento prvok sa objavuje aj v úsekoch medzi piliermi. V prípade bočných

uličných fasád sa členenie piliermi uplatňuje iba v nárožných, štvorosových častiach vonkajšieho plášťa.

Mestské, honvédske kasárne boli postavené v rokoch 1889 – 1890 na južnom okraji širšieho centra Nitry, v priestore pred zbúranou Tureckou bránou vonkajšieho opevnenia mesta. Objekt po roku 1930 začal slúžiť ako mestská tržnica a túto funkciu si zachoval až dodnes. V 90. rokoch minulého storočia došlo k odpredaju južného krídla stavby súkromnej osobe. Kasárne boli v roku 2012 zavedené do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu.

Projekt stavby sa pripisuje architektovi Jánovi Lykovi (1841 – 1934). Nitriansky rodák Lyka získal diplom v Mníchove, po návrate do Uhorska pôsobil v Pešti. Útlm stavebníctva zapríčinený hospodárskou krízou v roku 1873 ho primäla k tomu, aby sa definitívne vrátil do rodného mesta. Lykov syn Karol (1869 - 1965) patrí k významným maďarským historikom umenia, v rokoch 1914 – 1936 bol pedagógom vysokej školy výtvarných umení v Budapešti, ktorú istý čas aj viedol v pozícii rektora.

Opis „vzorovej“, pôvodnej okennej výplne (1889 – 1890)

V kasárňach sa uplatnila redukovaná typová škála okenných výplní, najbežnejší typ predstavujú okná nadzemných podlaží uličných a dvorových fasád, pravouhlého, na výšku stavaného formátu. Ide o dvojité, štvorkrídlové, dvojtabuľkové, dnu- a von otvárané výplne. Krídla sú osádzané na rám s pevným stredovým krížom, parapet je drevený, vnútorná hrana parapetnej dosky má oblý profil. Dlhé, valcové pánty a závesy ukončujú štylizované žalude. Vnútorné krídla sú k zvislej lište kríža fixované dvojicami obrtlíkov, priťahujú sa pomocou gombíkových úchytoch na kruhových podložkách. Dolné vnútorné krídla sa fixujú i pomocou dvoch záporiek, uchytovaných na vnútorných stenách skrine. Primárny náter dreva bol zrejme svetlej, sivo-zelenej farby.

Pôvodné, von otvárané krídla boli kompletne vymenené v druhej polovici 20. storočia, podľa slov vedúcej správy tržnice sú uskladnené v podkroví kasární. Dnešné vonkajšie výplne sú tak, ako pôvodné, štvorkrídlové, dvojtabuľkové, drevené, vyplnené čírym tabuľovým sklom. Krídla boli vo väčšine prípadov osádzané na pôvodné vonkajšie rámy s pevným stredovým krížom a zavesené na pôvodné pánty so žalud'ovým ukončením. Profil subtilných lišt je v porovnaní s historickými výplňami jednoduchší. Krídla sú k zvislej stojke kríža prichytené pomocou jednoduchých kovových polobrtlíkov (háčikov), staršie polobrtlíky boli na niektorých miestach nanovo použité na vnútornom kríži. Náter rámov je tmavohnedý.

Profilácia vonkajšieho stredového križa / Novšia parapetná doska prekrývajúca pôvodnú

A B

C D E

Pôvodné, vnútorné okenné krídla, detaily

A/ obrtlík; B/ úchyty; C/ staršie, druhotne použité polobrtlíky, pôvodne slúžiace na uzavretie vonkajších krídel; D/ záporka; E/ pánt a záves

Vonkajšia okenný výplň / Uchytenie krídel k zvislej stojke pevného kríža pomocou polobrtlíkov

D/ Inventarizačný súpis okenných výplní (1 – 60)

Predmetom inventarizácie sú vnútorné okenné krídla. Vonkajšie boli v 2. polovici minulého storočia kompletne vymenené, materiálom a členením však rešpektujú pôvodné výplne. Ich stav je výrazne narušený až havarijný!

Poznámky

1/ číslovanie položiek zodpovedá číslovaníu podľa inventarizácie Z. Kramárovej z marca 2019

2/ údaj v bode Situovanie je zložený z:

- a) veľkého písmena vyjadrujúceho blok budovy podľa Správy tržnice (A = severné krídlo; B = severná časť východného, hlavného krídla; C = južná časť hlavného krídla)
- b) čísla prevádzky podľa internej evidencie Správy tržnice
- c) čísla miestnosti podľa projektu rekonštrukcie z r. 1994, v ktorom sú jednotlivé položky zaznačené

3/ použité skratky:

LHK = ľavé horné krídlo okna

PHK = pravé horné krídlo

LDK = ľavé dolné krídlo

PDK = pravé dolné krídlo

Položky od č. 1 do 5 = okná II. NP južnej fasády, orientované do Ul. 7. pešieho pluku

č. 6 – 45 = okná II. NP hlavnej fasády (otvárajúce sa do Štefánikovej tr.)

č. 46 – 60 = okná II. NP severnej fasády (do Štúrovej ul.)

Položka č.: 1

Situovanie: C, južný záver chodby hlavného krídla

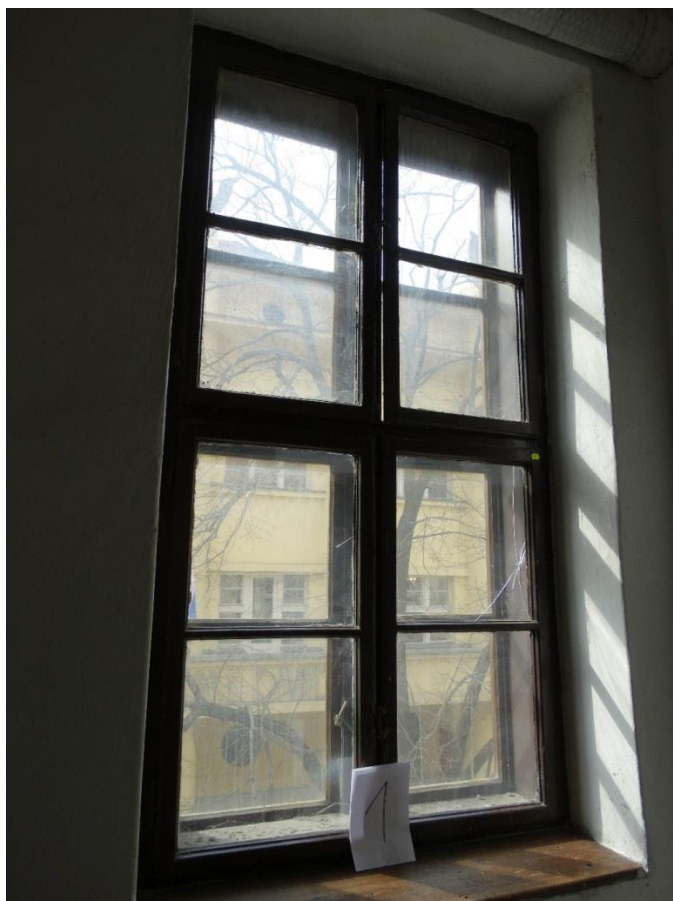
Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Chýba spodný obrtlík fixujúci horné krídla; chýbajú gombíky na horných krídlach; chýbajú úchyty a dolný obrtlík na dolných krídlach; horná tabuľa skla v PDK je rozbitá, dolné krídla sa nedajú otvoriť, sú priklinované k strednému križiu. Pánty a závesy sú novšie. Tmavohnedý, olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Pri *obnove vonkajších krídel* bude nutné preveriť stav pôvodných vonkajších okenných výplní, ktoré by mali byť odložené v podkroví. V prípade, že to ich stav umožní, majú sa repasovať (postup ako vyššie!) a nanovo osadiť. V prípade narušeného až havarijného stavu pôvodných prvkov budú vonkajšie krídla vyhotovené ako kópie, ktoré musia rešpektovať materiál, profil líšt, členenie, spôsob zavesenia a fixovania pôvodných krídel. Na novovytvorených krídlach odporúčame použiť funkčné prvky historického kovania. Do profilov vonkajších okien bude možné kvôli zlepšeniu tepelno-izolačných vlastností vložiť tabule izolačného dvojskla. Náter rámov vonkajších krídel sa bude zhodovať s farbou vnútorných.

Položka č.: 2

Situovanie: C, 370, m. č. 1, okno v južnej stene miestnosti

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Kompletne zachované pôvodné kovanie. Biely olejový náter je zašpinený, popraskaný, opadáva.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 3

Situovanie: C, 370, m. č. 1, v južnej stene

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Chýba spodný obrtlík fixujúci horné krídla; chýba úchyt na PHK, na ĽDK a spodný obrtlík dolných krídel. Horné závesy na ĽDK sú novšie. Biely olejový náter je zašpinený, popraskaný a opadáva.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 4

Situovanie: C, 370, m. č. 2, v južnej stene

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Chýba úchyt na LHK; všetky horné závesy na dolných krídlach sú novšie; chýbajú úchyty na LDK a PDK. Biely olejový náter je zašpinený, popraskaný a opadáva.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 5

Situovanie: C, 370, m. č. 2, v južnej stene

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Chýba úchyt na LHK; chýbajú úchyty a obrtlíky na dolných krídlach, ktoré sa nedajú zatvoriť. Chýba tabuľa skla v dolnom poli LDK. Biely olejový náter je zašpinený, popraskaný a opadáva.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 6

Situovanie: C, 370, m. č. 2, vo východnej stene

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Horné závesy LHK a LDK sú novšie; chýbajú obrtličky a úchyty na dolných krídlach; chýba úchyt na PHK. Poškodený biely olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 7

Situovanie: C, 370, , m. č. 2, vo východnej stene

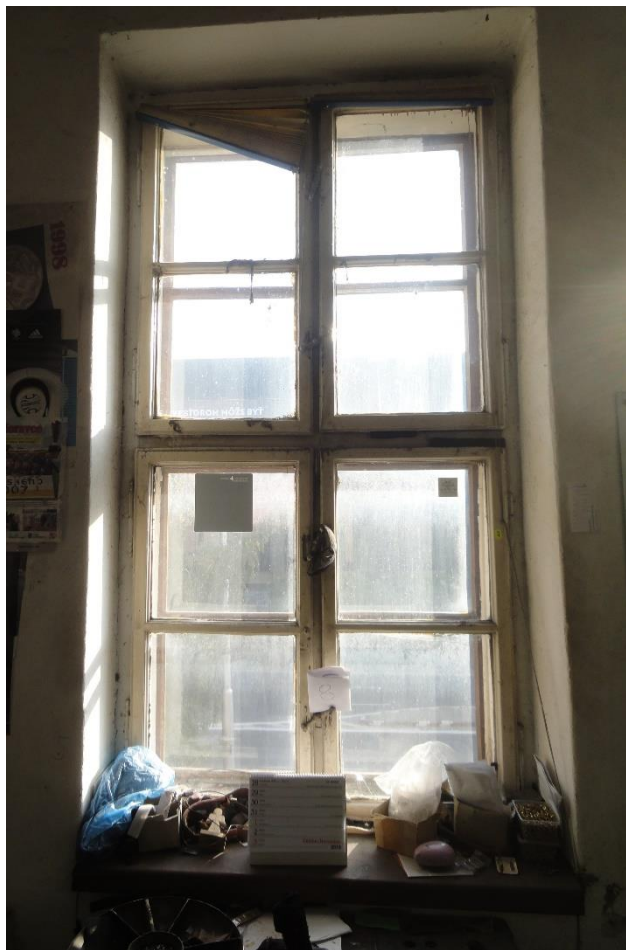
Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Horné závesy na LHK a PHK sú novšie, novší je aj vyšší horný záves PDK; chýbajú úchyty horných krídel a na PDK. Biely, olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrú farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 8

Situovanie: C, 368, m. č. 3

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Chýbajú úchyty na horných krídlach; chýba horný obrtlík horných krídel a úchyt na PDK. Biely, olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrú farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 9

Situovanie: C, 368, m. č. 3

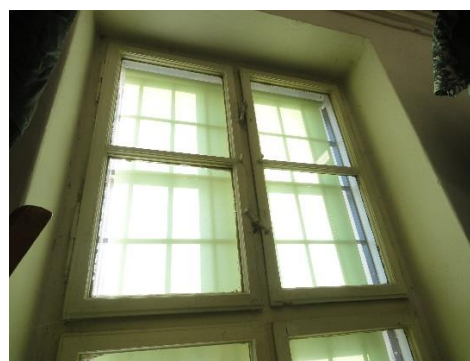
Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Horné závesy PDK sú novšie, na dolných krídlach chýbajú priťahovacie úchyty a dolný obrtlík. Náter biely, olejový. V hĺbke ostenia je uchytená novšia mreža.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborné preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 10

Situovanie: C, 367, m. č. 4

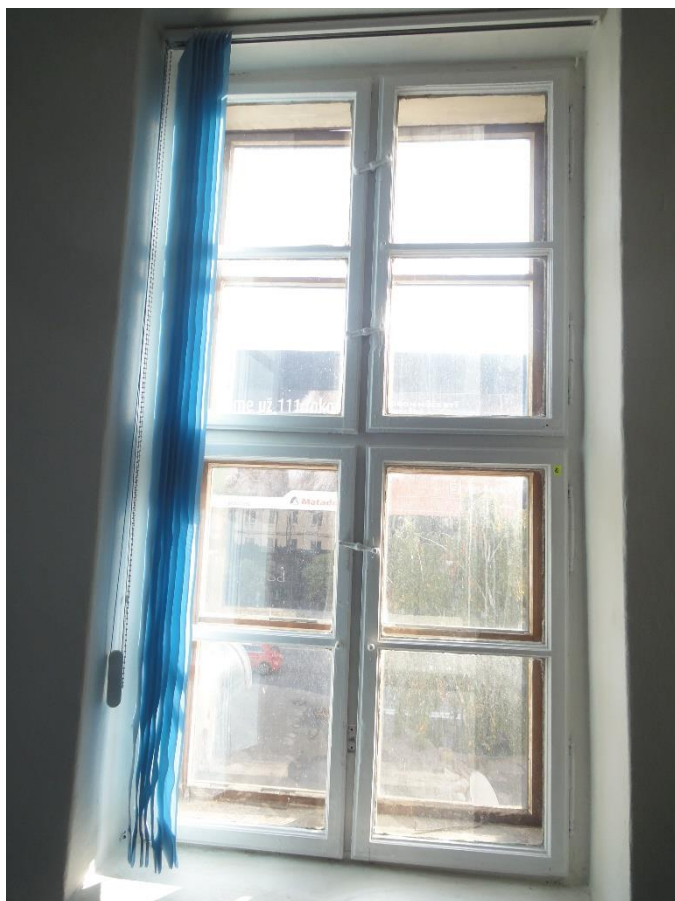
Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Na LHK chýba priťahovací úchyt; chýba dolný obrtlík dolných krídel; z dvojice záporiek sa zachovala iba jedna, na pravej strane. Náter biely, olejový.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

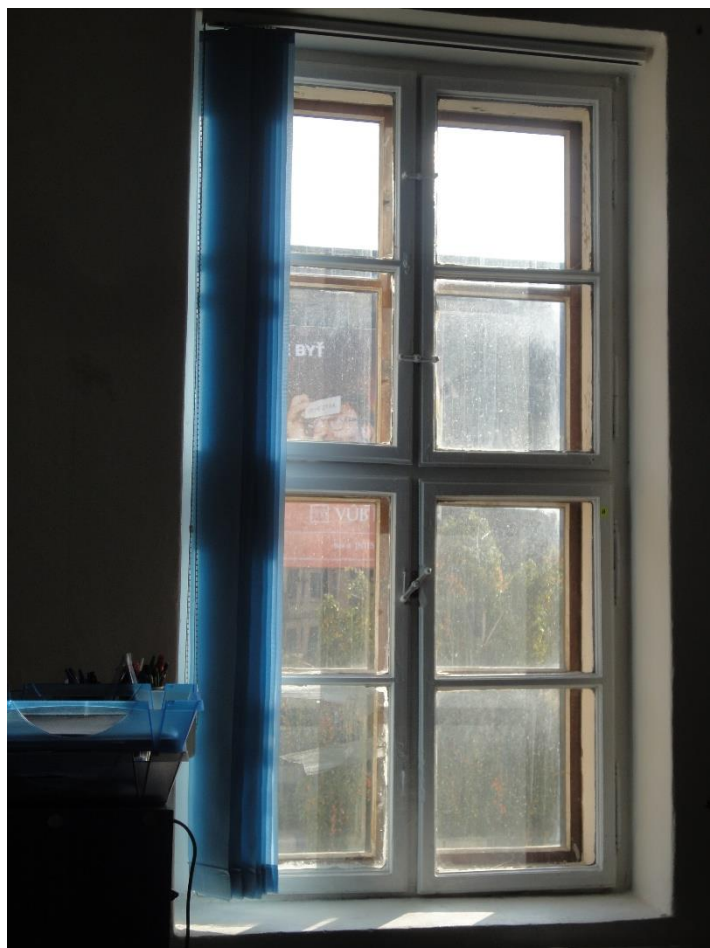

Položka č.: 11**Situovanie:** C, 367, m. č. 4**Datovanie:** vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia**Stav:**

Na dolných, ako aj na horných krídlach chýbajú priťahovacie úchyty, chýba dolný obrtlík dolných krídel. Horné závesy LHK sú novšie. Náter biely, olejový, kovanie je zatečené hustou farbou. Bez parapetných dosiek.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 12**Situovanie:** C, 363, m. č. 12**Datovanie:** vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia**Stav:**

Všetky horné závesy horných krídel sú novšie, novšie sú aj horné závesy LDK. Chýbajú priťahovacie úchyty horných krídel a gombík na LDK; chýba tiež dvojica obrtlíkov fixujúcich dolné krídla – na mieste horného obrtlíka je druhotne použitý starší polobrtlík. V hornom poli PHK je zabudovaný ventilátor. Zo záporiek sa zachovala iba ľavá. Nová vnútorná roleta. Časť parapetnej dosky je vypílená. Biely, olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 13

Situovanie: C, 363, m. č. 12

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Horné závesy LHK a PDK sú novšie; chýbajú priťahovacie úchyty a dolný obrtlík horných krídel, horný obrtlík je staršieho typu (druhotne použitý?), na zaklopenie. Dolné krídla sú bez obrtlíkov a úchyto. Biely, olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

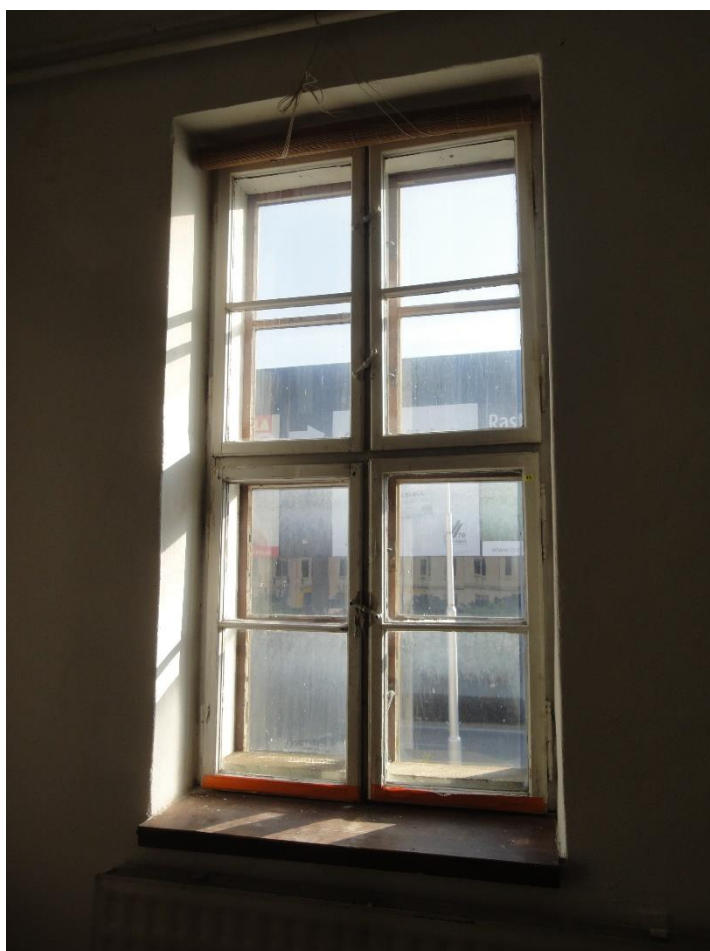

Položka č.: 14**Situovanie:** C, 362, m. č. 13**Datovanie:** vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia**Stav:**

Všetky horné závesy LHK a LDK sú novšie, novšie sú aj vyššie horné závesy PHK a PDK. Na horných, ako aj dolných krídlach chýbajú pritáhovacie úchyty a dolné obrtlíky. Zachovala sa ľavá záporka. Biely, olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 15

Situovanie: C, 361, m. č. 14

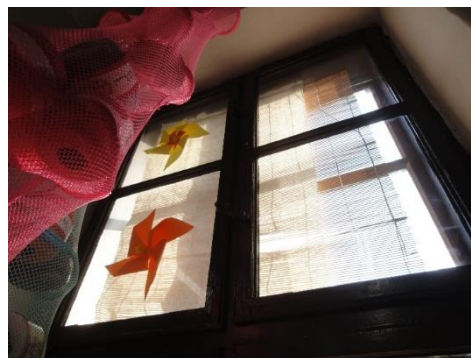
Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Chýbajú priťahovacie úchyty LHK a PDK; vnútorná parapetná doska rozsušená, popraskaná. Zachovali sa obe záporky. Nový parapet. Hnedý, olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrú farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 16

Situovanie: C, 361, m. č. 14

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

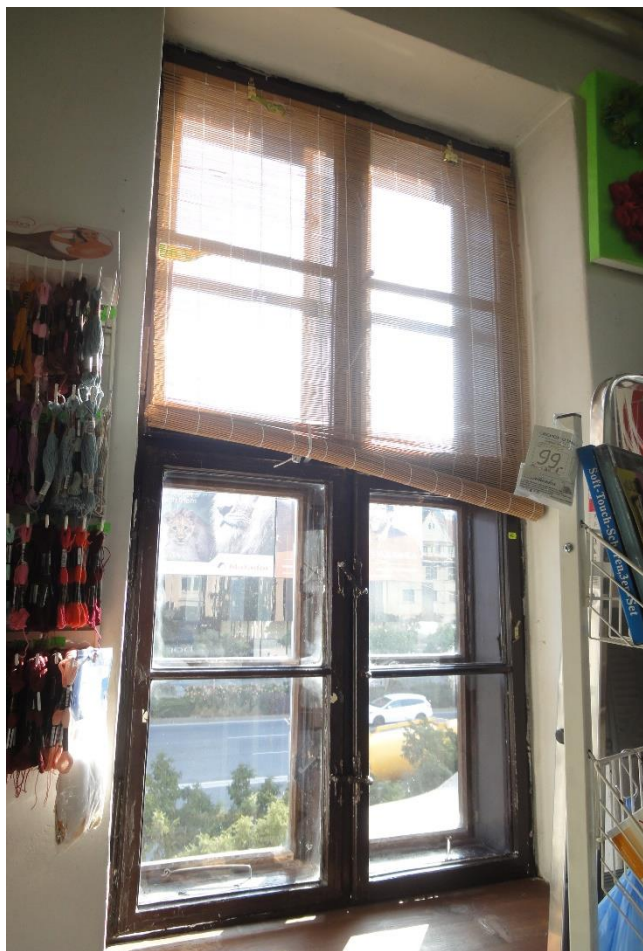
Stav:

Horné závesy LHK sú novšie; chýbajú priťahovacie úchyty LHK a LDK. Nová parapetná doska. Hnedý, olejový náter.

Vonkajšia výplň: narušený stav, hnedý náter, vypadané tmelenie. Sklo v hornom poli PDK je prasknuté.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 17

Situovanie: C, 358, m. č. 19

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Chýba horný obrtlík dolných krídel; sklo v dolnej tabuli LHK prasklo. Vnútorná parapetná doska je popraskaná. Biely, olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 18

Situovanie: C, 358, , m. č. 19

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Sklá v LHK sú prasknuté, chýba priťahovací úchyt LHK. Do dolného poľa PHK je vložený ventilátor. Horné závesy PDK sú novšie, chýba horný obrtlík dolných krídel a úchyt na PDK. Vnútorná parapetná doska je rozsušená, zo strany interiéru je na ňu upevnená nová doska. Biely, olejový náter.

Vonkajšia výplň: Dolná tabuľa skla v LHK je prasknutá, do dolného poľa PHK je vložený ventilátor.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 19

Situovanie: C, 357, m. č. 20

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Na PHK a PDK chýbajú priťahovacie úchyty, chýba dolný obrtlík dolných kridiel, horné závesy PDK sú novšieho typu. Chýba parapetná doska. Biely, olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné kridla zachovať, repasovať. Je nutné odborné preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie kridla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 20

Situovanie: C, 357, m. č. 20

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Chýbajú úchyty na LHK a na PDK. LDK je nové, zavesené na pôvodných pántoch. Horné závesy PDK sú novšie. Chýbajú záporky a parapetná doska. Biely, olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrú farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 21

Situovanie: C, 353, m. č. 21

Datovanie: vnútorná výplň – po r. 2000, vonkajšia – 2. pol. 20. storočia

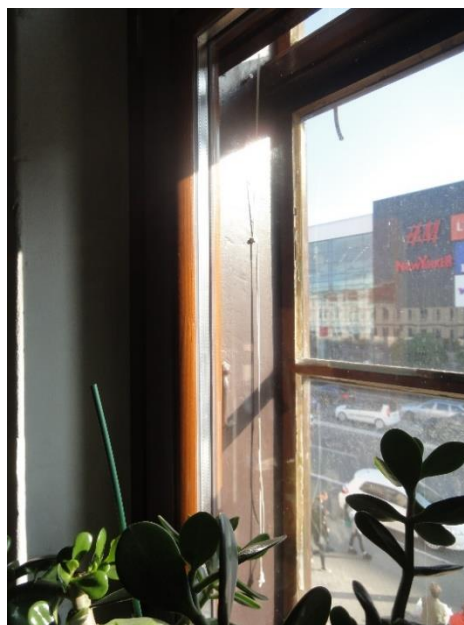
Stav:

Moderná, plastová výplň (štvorkrídlová, jednotabuľková), tmavohnedej farby osadená pred pôvodný rám s pôvodnými pántmi. Zachované pôvodné záporky zaliate farbou.

Vonkajšia výplň: drevená s tmavohnedým náterom.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova. Súčasná plastová výplň bude nahradená tvarovou a materiálou kópiou pôvodnej, drevenej, ktorá sa osadí na pôvodné pánty.

Vonkajšie krídla: obnova podľa postupu v pol. č. 1!

Položka č.: 22

Situovanie: C, 353, m. č. 21

Datovanie: vnútorná výplň – po r. 2000, vonkajšia – 2. pol. 20. storočia

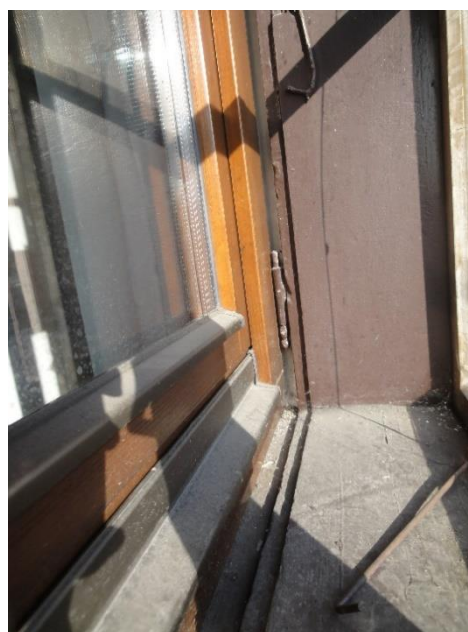
Stav:

Moderná, plastová výplň osadená pred pôvodný rám s pôvodnými dolnými pántmi.

Vonkajšia výplň: drevená, tmavohnedý náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova. Súčasná plastová výplň bude nahradená tvarovou a materiálou kópiou pôvodnej, drevenej, ktorá sa osadí na pôvodné pánty.

Vonkajšie krídla: obnova podľa postupu v pol. č. 1!

Položka č.: 23

Situovanie: C, 352, m. č. 25

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Chýbajú úchyty na oboch horných krídlach, chýba pravá záporka. Nová parapetná doska. Tmavohnedý olejový náter, dolné pánty a obrtlíky sú biele.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 24

Situovanie: C, 352, m. č. 25

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

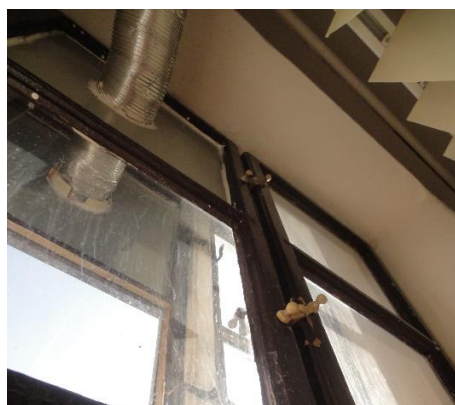
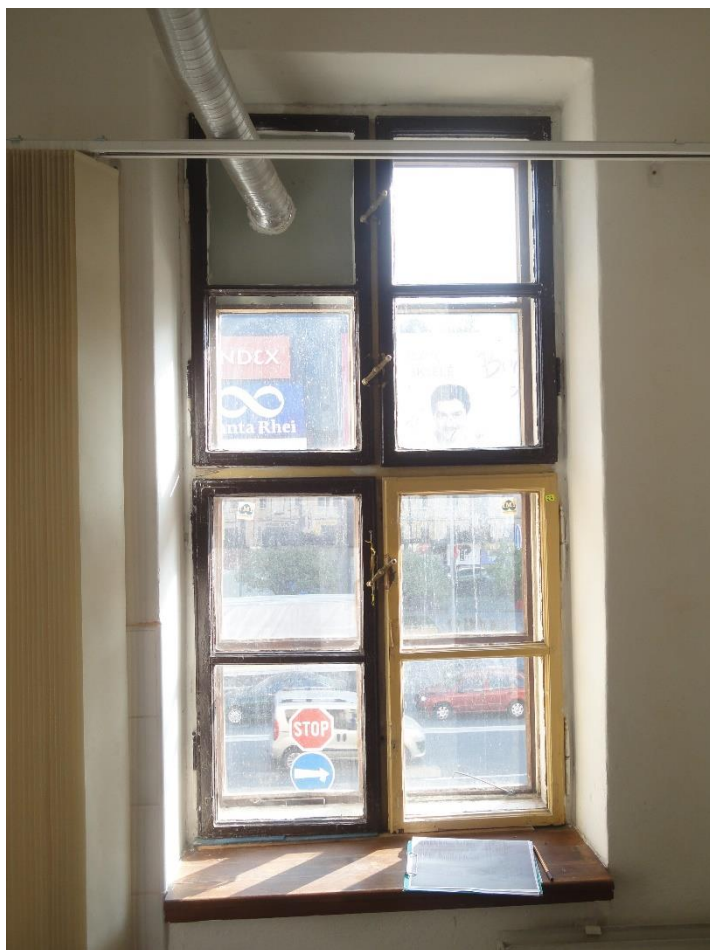
Stav:

Chýbajú záporky, úchyty na horných i dolných krídlach, chýba spodný obrtlík dolných krídel. Nová parapetná doska. Vnútorný parapet rozsušený. ĽDK neprilieha k rámu. Cez horné pole ĽHK je vedený vývod vzduchotechniky. Náter: stredový kríž a časť kovaní je biela, ostatné časti sú tmavohnedé.

Vonkajšia výplň: Cez horné pole ĽHK je vedený vývod vzduchotechniky; krídla natreté tmavohnedou farbou, rám je biely.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 25

Situovanie: C, 351, m. č. 32

Datovanie: vnútorná výplň – po r. 2000, vonkajšia - 2. pol. 20. storočia

Stav:

Moderná, plastová výplň bielej farby, osadená zrejme na pôvodnom ráme. Ľavá záporka pôvodná.

Položka č.: 26

Situovanie: C, 351, m. č. 30

Datovanie: vnútorná výplň – po r. 2000, vonkajšia - 2. pol. 20. storočia

Stav:

Moderná, plastová, biela, osadená zrejme na pôvodnom ráme.

Položka č.: 27

Situovanie: C, 351, m. č. 31

Datovanie: vnútorná výplň – po r. 2000, vonkajšia - 2. pol. 20. storočia

Stav:

Moderná, plastová, biela, osadená zrejme na pôvodnom ráme. Pravá záporka pôvodná.

Položka č.: 28

Situovanie: C, 351, m. č. 31

Datovanie: vnútorná výplň – po r. 2000, vonkajšia - 2. pol. 20. storočia

Stav:

Moderná, plastová, biela, osadená zrejme na pôvodnom ráme. Pôvodné záporoky.

Návrh obnovy, pol. 25 - 28: umelecko-remeselná obnova. Súčasná plastová výplň bude nahradená tvarovou a materiálovou kópiou pôvodnej, drevenej, ktorá sa osadí na pôvodné pánky. Vonkajšie krídla sa vyhotovia ako kópie pôvodných, t. j. musia rešpektovať materiál, profil líšt, členenie, spôsob zavesenia a fixovania pôvodných krídel. Do profilov bude možné kvôli zlepšeniu tepelno-izolačných vlastností vložiť tabule izolačného dvojskla. Náter rámov vonkajších krídel sa bude zhodovať s farbou vnútorných, ktorá bude vychádzať zo zistenej, primárnej farebnosti výplní.

Položka č.: 29

Situovanie: B, 251, m. č. 36

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Vnútorná výplň: tabuľa skla v hornom poli PDK je prasknutá, PDK fixuje druhotne použitý (?) starší polobrtlík. Chýbajú záporky. Novší parapet. Biely, olejový náter.

Vonkajšia výplň: horná tabuľa LDK je prasknutá, vypadané tmelenie, tmavohnedý náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 30

Situovanie: B, 251, m. č. 36

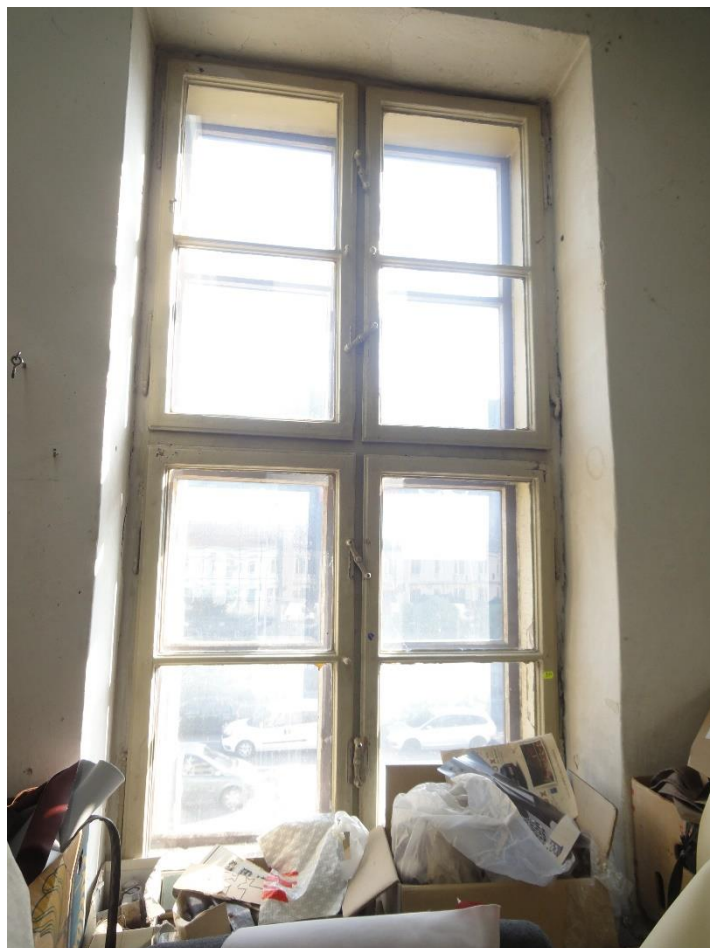
Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Chýba priťahovací úchyt na PDK; novší parapet. Biely, olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 31

Situovanie: B, 253, m. č. 39

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Chýbajú úchyty na horných krídlach; horné závesy LDK sú novšie; chýba dolný obrtlík dolných krídel, úchyty boli nahradené obrtlíkom na zaklopenie. Nová parapetná doska. Biely, olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 32**Situovanie:** B, 253, m. č. 39**Datovanie:** vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia**Stav:**

Chýba dolný obrtlík hornej dvojice krídel, horný je na zaklopenie. Chýbajú úchyty na LHK a LDK a horný obrtlík fixujúci dolné krídla. Dole druhotne použitý (?) starší polobrtlík. Pôvodná zápornka sa zachovala iba na pravej strane. Novší parapet. Biely, olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 33

Situovanie: B, 254, m. č. 41

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Horné závesy LHK, LDK a PDK sú novšie, chýbajú všetky obrtlíky a priťahovacie úchyty. Hore, na strednej lište vnútorného pevného kríža sú uchytené dva druhotne použité, staršie typy polobrtlíkov, dole novšie. Nový parapet; biely, olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 34

Situovanie: B, 254, m. č. 41

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Horné závesy LDK a PDK sú novšie, chýbajú úchyty dolných krídel, obrtlíky horných krídel a úchyt na PHK. Nový parapet, biely, olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 35

Situovanie: B, 255, m. č. 43

Datovanie: vnútorná výplň 60. – 70. r. 20. storočia (?), vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Na pôvodných pántoch (LHK, PDK, PHK – dolný vyššie) sú osadené štyri, jednotabuľkové krídla zatvárané na stredový kríž pomocou kľučiek. Nová parapetná doska.

Vonkajšia výplň: vypadané tmelenie, na krídlach tmavohnedý náter, kríž je biely. Horné polia LDK a PDK sú v rohoch spevnené plechovými trojuholníkmi. Tabuľa skla v dolnom poli PDK je prasknutá.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova. Súčasná výplň nepôsobí rušivo a možno ju ponechať na dožitie. Následne bude nahradená tvarovou a materiálovou kópiou pôvodnej výplne. Vonkajšie krídla sa vyhotovia ako kópie pôvodných, t. j. musia rešpektovať materiál, profil líšt, členenie, spôsob zavesenia a fixovania pôvodných krídel. Do profilov bude možné kvôli zlepšeniu tepelno-izolačných vlastností vložiť tabule izolačného dvojskla. Náter rámov vonkajších krídel sa bude zhodovať s farbou vnútorných, ktorá bude vychádzať zo zistenej, primárnej farebnosti.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 36

Situovanie: B, 255, m. č. 43

Datovanie: vnútorná výplň 60. – 70. r. 20. storočia (?), vonkajšia 2. pol. 20. storočia

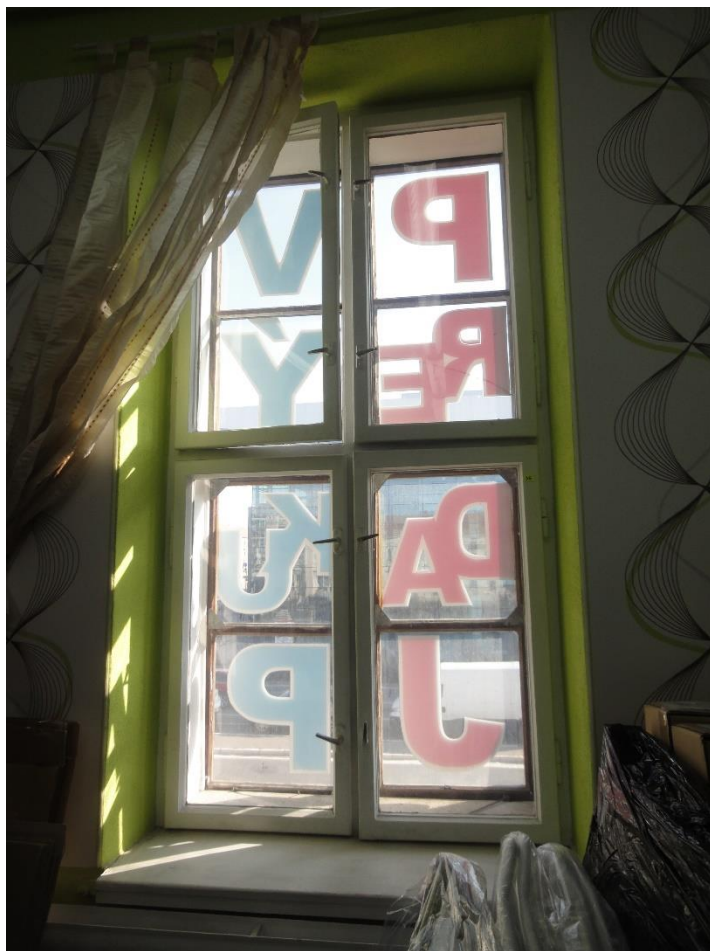
Stav:

Na pôvodných pántoch sú osadené štyri, jednotabuľkové krídla zatvárané na stredový križ pomocou kľučiek. Väčšina závesov a pántov je nová (PDK – všetky, ĽDK – horné závesy, ĽHK – hore záves aj pánt, dole iba záves). Nový parapet.

Vonkajšia výplň: vypadané tmelenie, na krídlach tmavohnedý náter, križ je biely. Horné polia ĽDK a PDK sú v rohoch spevnené plechovými trojuholníkmi.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova. Súčasná výplň nepôsobí rušivo a možno ju ponechať na dožitie. Následne bude nahradená tvarovou a materiálovou kópiou pôvodnej výplne. Vonkajšie krídla sa vyhotovia ako kópie pôvodných, t. j. musia rešpektovať materiál, profil líšt, členenie, spôsob zavesenia a fixovania pôvodných krídel. Do profilov bude možné kvôli zlepšeniu tepelno-izolačných vlastností vložiť tabule izolačného dvojskla. Náter rámov vonkajších krídel sa bude zhodovať s farbou vnútorných, ktorá bude vychádzať zo zistenej, primárnej farebnosti.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 37

Situovanie: B, 255, m. č. 43

Datovanie: vnútorná výplň 60. – 70. r. 20. storočia (?), vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Vnútornú výplň tvoria štyri, jednotabulkové krídla zatvárané na stredový križ pomocou kľučiek. ĽDK, PDK a ĽHK sú osadené na pôvodné pánty a majú tiež pôvodné závesy. V prípade PHK je pôvodný iba horný pánt. Náter biely, olejový.

Vonkajšia výplň: vypadané tmelenie, na krídlach tmavohnedý náter, križ je biely. Horné polia ĽDK a PDK sú v rohoch spevnené plechovými trojuholníkmi.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova. Súčasná výplň nepôsobí rušivo a možno ju ponechať na dožitie. Následne bude nahradená tvarovou a materiálou kópiou pôvodnej výplne. Vonkajšie krídla sa vyhotovia ako kópie pôvodných, t. j. musia rešpektovať materiál, profil líšt, členenie, spôsob zavesenia a fixovania pôvodných krídel. Do profilov bude možné kvôli zlepšeniu tepelno-izolačných vlastností vložiť tabule izolačného dvojskla. Náter rámov vonkajších krídel sa bude zhodovať s farbou vnútorných, ktorá bude vychádzať zo zistenej, primárnej farebnosti.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 38

Situovanie: B, 256, m. č. 47

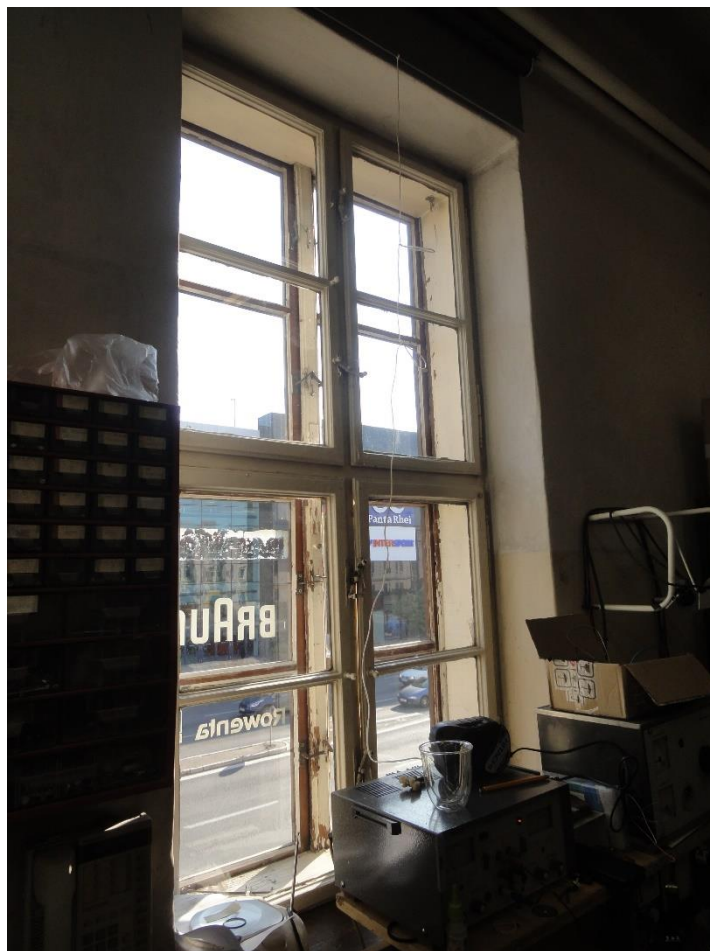
Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Chýba úchyt na PHK; biely, olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 39

Situovanie: B, 256, m. č. 46

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

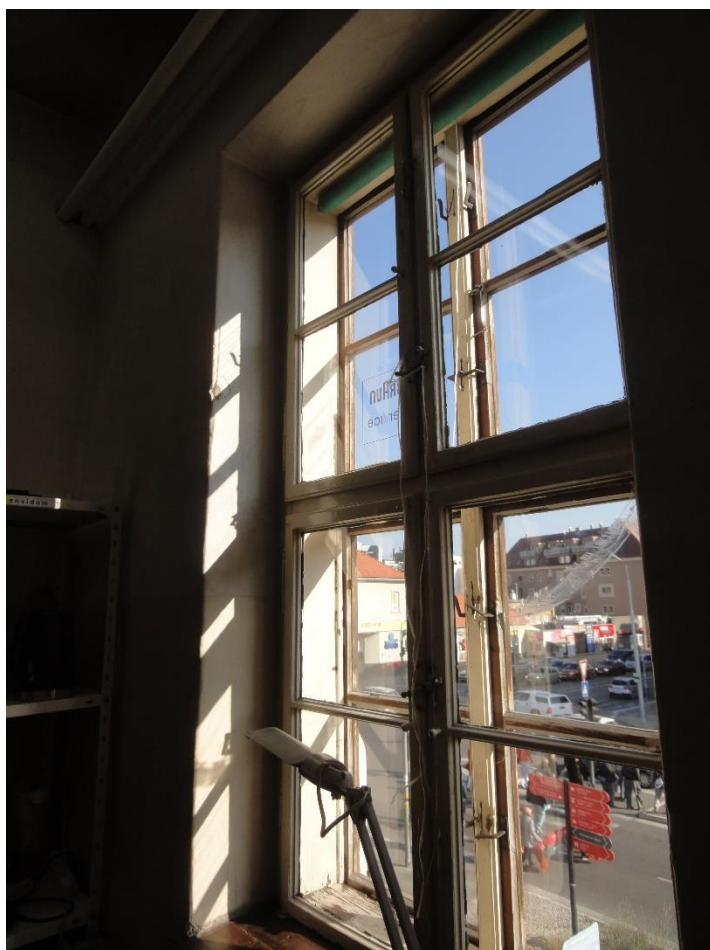
Stav:

Chýba úchyt na PHK; chýbajú záporky. Novší parapet. Biely, olejový náter.

Vonkajšia vypadané tmelenie, na krídlach tmavohnedý náter, kríž je biely. Sklo v hornom poli PDK je prasknuté.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 40

Situovanie: B, 256, m. č. 52

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Horné závesy horných krídiel sú novšie; chýbajú úchyty na horných krídlach, a obrtlíky dolných krídel, tie sú fixované dvojicou novších obrtlíkov. Nová parapetná doska položená na pôvodnú; biely, olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 41

Situovanie: B, 256, m. č. 52

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Chýbajú priťahovacie úchyty dolných krídel; novšia parapetná doska položená na pôvodnej. Biely, olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 42

Situovanie: B, 259, m. č. 53

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Chýbajú dolný obrtlík a pritáhovacie úchyty horných krídel; horný obrtlík na zaklopenie; novšia parapetná doska je položená na pôvodnej. Biely, olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 43

Situovanie: B, 259, m. č. 53

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Kompletne zachované pôvodné kovanie; nový parapet a vymenená skriňa. Biely, olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 44

Situovanie: B, m. č. 54, vo východnej stene

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Bez dolných krídel, zachované sú iba pánty a horný obrtlík; horné krídla bez pôvodných obrtlíkov a úchyto, len jeden obrtlík na zaklopenie. Parapetná doska je nová.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať, doplniť chýbajúce dolné krídla ako kópie podľa pôvodných. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 45

Situovanie: B, m. č. 54, vo východnej stene

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Bez dolných krídel, zachované sú iba pánty a obrtlíky; PHK bez úchyty, horné závesy PHK sú novšie. Nová parapetná doska.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať, doplniť chýbajúce dolné krídla ako kópie podľa pôvodných. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 46

Situovanie: B, m. č. 54, v severnej stene

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

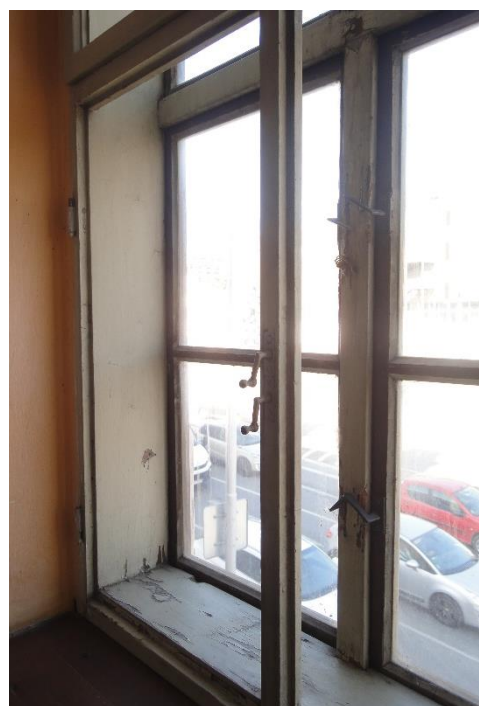
Stav:

Bez dolných krídel, zachované sú iba pánty; dolný pánt pôv. LDK je odpílený, dolný pánt pôv. PDK je novší. Horné krídla majú nové pánty a závesy, sú bez pôvodných obrtlíkov a úchytovej. Horné i dolné krídla sú dnes fixované dvojicami starších (druhotne použitých?) polobrtlíkov. Nový parapet.

Vonkajšia: kríž zrejme z druhej polovice 20. storočia (hladké lišty bez profilácie, s bielym náterom); krídla natreté tmavou hnedou.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať, doplniť chýbajúce dolné krídla ako kópie podľa pôvodných. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 47

Situovanie: B, m. č. 54, v severnej stene

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Všetky pánty a závesy sú novšie. Na horných aj dolných krídlach chýbajú pôvodné obrtlíky a úchyty, horné sú fixované dvomi polobrtlíkmi staršieho typu, dolné jedným. Nová skriňa a nový parapet. Biely, olejový náter.

Vonkajšia: kríž zrejme z druhej polovice 20. storočia (hladké lišty bez profilácie, s bielym náterom); krídla natreté tmavou hnedou.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať, doplniť chýbajúce dolné krídla ako kópie podľa pôvodných. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 48

Situovanie: B, m. č. 57

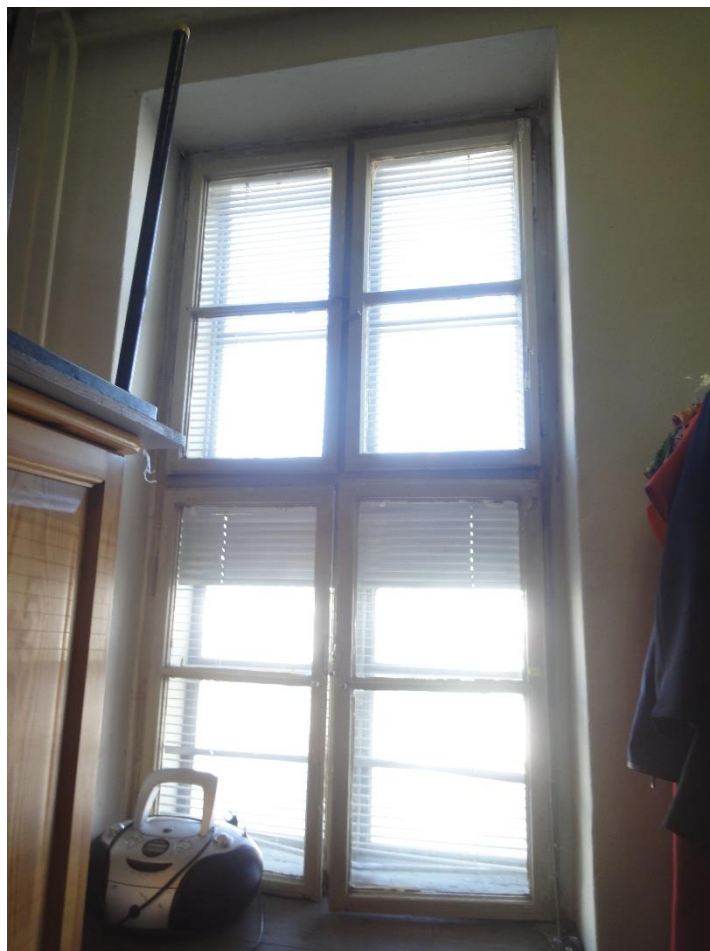
Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Chýbajú obrtlíky horných krídel a úchyt na PHK, krídla sú fixované dvojicou polobrtlíkov staršieho typu; chýba dolný obrtlík dolných krídel. Nový parapet položený na starší; biely, olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať, doplniť chýbajúce dolné krídla ako kópie podľa pôvodných. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 49

Situovanie: B, m. č. 56

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Na LHK chýba priťahovací úchyt; všetky horné závesy dolných krídel sú novšie; chýbajú úchyty a obrtlíky na dolných krídlach, tie sú uzatvárané pomocou dvoch polobrtlíkov staršieho typu. Parapet je nový; náter biely, olejový.

Vonkajšia: chýba LDK.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať, doplniť chýbajúce dolné krídla ako kópie podľa pôvodných. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrú farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 50

Situovanie: B, severný záver chodby hlavného krídla

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Kompletne zachované pôvodné závesy a pánty, pôvodná parapetná doska; chýbajú všetky úchyty a obrtlíky; kým horné krídla sú fixované obrtlíkom na zaklopenie, dolné polobrtlíkmi. Zachovala sa pravá záporka. Dolné krídla sú prichytené skrutkami. Tmavohnedý náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať, doplniť chýbajúce dolné krídla ako kópie podľa pôvodných. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 51

Situovanie: B, m. č. 63

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Chýbajú dolný obrtlík a priťahovacie úchyty horných krídel; pánty a závesy horných aj dolných krídel sú novšie; chýbajú obrtlíky a úchyty dolných krídel, fixujú ich dva staršie polobrtlíky. Na pravej strane zachovaný úchyt pre záporku. Nová skriňa a parapetná doska; biely, olejový náter.

Vonkajšia: vypadané tmelenie, na krídlach tmavohnedý náter. V hornom poli LDK plechové lamely.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať, doplniť chýbajúce dolné krídla ako kópie podľa pôvodných. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 52

Situovanie: B, m. č. 62

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Všetky závesy sú nové, nová skriňa a parapet. Na horných i dolných krídlach chýbajú úchyty, chýba dolný obrtlík dolných krídel. Horné pole LDK bez zasklenia. Náter tmavohnedý, olejový.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať, doplniť chýbajúce dolné krídla ako kópie podľa pôvodných. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrú farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 53

Situovanie: A, m. č. 67

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav:

Gombíky na LDK a PDK sú odlišnej veľkosti; chýba úchyt na vnútornom PHK, dolná tabuľa skla na LHK je prasknutá. Tmavohnedý, olejový náter. V hĺbke ostenia je vložená mladšia mreža.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať, doplniť chýbajúce dolné krídla ako kópie podľa pôvodných. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 54**Situovanie:** A, m. č. 67**Datovanie:** vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia (?)**Stav:** Nebolo možné overiť, okno je zaslepené tabuľami polystyrénu.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať, doplniť chýbajúce dolné krídla ako kópie podľa pôvodných. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

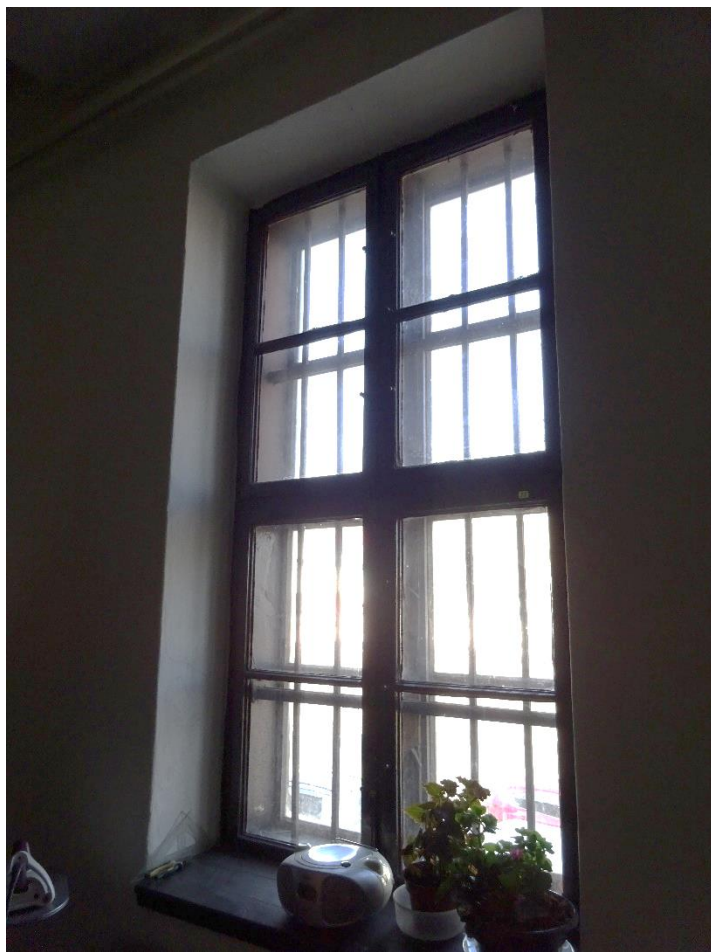
Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Položka č.: 55**Situovanie:** A, 152, m. č. 67**Datovanie:** vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia**Stav:**

Kompletne zachované pôvodné pánty; chýba úchyt na LHK; ľavá západka zaliata farbou; do hĺbky ostenia je vložená novšia mreža. Novší parapet položený na pôvodnom. Tmavohnedý olejový náter.

Návrh obnovy: umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať, doplniť chýbajúce dolné krídla ako kópie podľa pôvodných. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter sa odstráni, drevo impregnuje a natrie farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Pol. 55

Položka č.: 56

Situovanie: m. č. 68

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav: do ostenia okna sú vložené police s tovarom!

Chýba dolný obrtlík dolných krídel a úchyt na LDK; do ostenia je vložená novšia mreža. Parapetná doska je nová. Náter tmavohnedý, olejový.

Vonkajšia výplň: sklá v dolnom poli LDK a hornom poli PDK sú prasknuté.

Položka č.: 57

Situovanie: m. č. 72

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav: do ostenia okna sú vložené police s tovarom!

Chýbajú úchyty na horných krídlach a dolný obrtlík dolných krídel. Horný záves PHK je novší; zachovala sa ľavá záporka. V hĺbke ostenia okna je uchytená novšia mreža. Náter rámu je tmavohnedý, LHK, LDK a PDK sú biele. Parapet nový, biely.

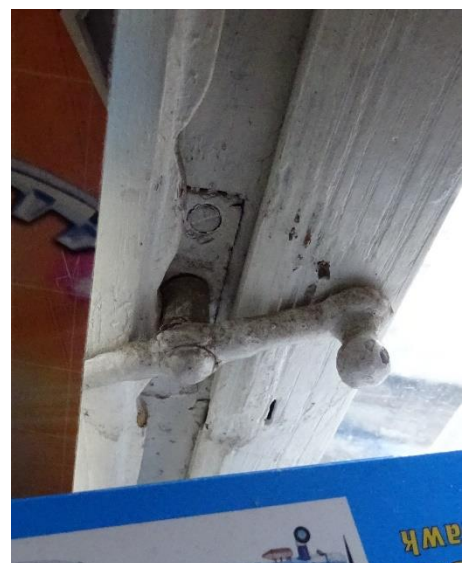
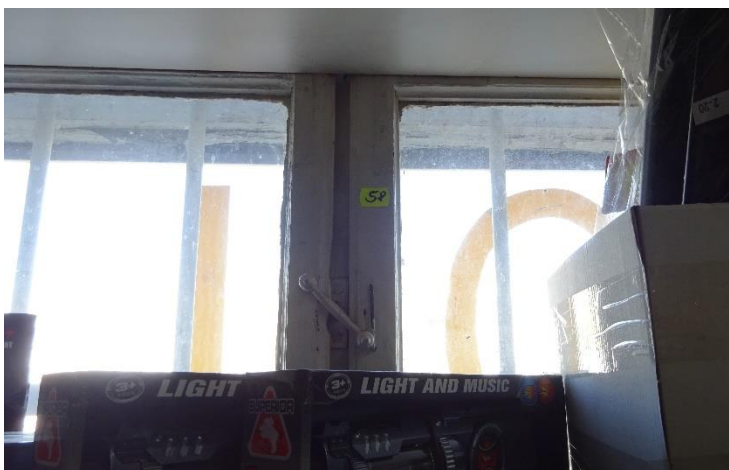
Položka č.: 58

Situovanie: m. č. 72

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav: do ostenia okna sú vložené police s tovarom!

Chýbajú úchyty na horných aj dolných krídlach; zachovala sa pravá záporka. V hĺbke ostenia okna je uchytená novšia mreža. Náter rámu je tmavohnedý, dolné krídla sú biele. Parapet nový, biely.

Položka č.: 59

Situovanie: m. č. 74

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav: do ostenia okna sú vložené police s tovarom!

Chýba úchyt na LHK; nový parapet. Časť prvkov nesie biely, časť tmavohnedý náter.

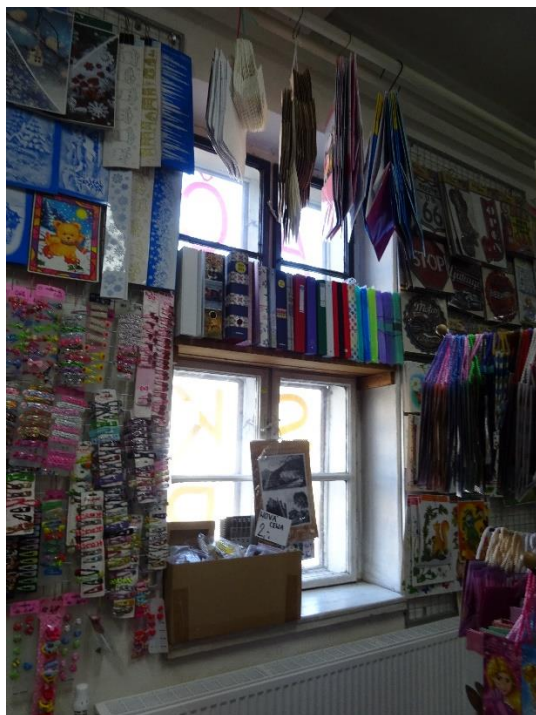
Položka č.: 60

Situovanie: m. č. 74

Datovanie: vnútorná výplň 1889 – 1890, vonkajšia 2. pol. 20. storočia

Stav: do ostenia okna sú vložené police s tovarom!

Chýba (?) úchyt na PHK; nový parapet. Časť prvkov nesie biely, časť tmavohnedý náter.

Pol. 58

Pol. 59

Návrh obnovy, pol. 56 - 60: bude nevyhnutné odstrániť police osadené v ostení, okenná nika musí zostať voľná a dobre prístupná!

Umelecko-remeselná obnova, vnútorné krídla zachovať, repasovať, doplniť chýbajúce dolné krídla ako kópie podľa pôvodných. Je nutné odborne preveriť stav materiálu, funkčnosť konštrukcií, spojov a kovových prvkov a na základe zistení pristúpiť k obnove. Prvky, ktoré kvôli preukázateľne narušenému až havarijnému stavu už nie je možné zachovať, budú vymenené za tvarové a materiálové kópie. Chýbajúce kovové prvky budú doplnené ako repliky pôvodných. Súčasný, hrubý mladší náter

sa odstráni, drevo impregnuje a natrú farbou, zodpovedajúcou primárnej farebnej náterovej vrstve. Železné prvky sa natrú farbou zhodnou s náterom dreva, mosadzné detaily zostanú bez náteru.

Vonkajšie krídla: pozri postup uvedený v pol. č. 1!

Celkové zhodnotenie stavu inventarizovaných prvkov

Predmet inventarizácie tvorili výplne 60 okien hlavného (východného) a severného krídla býv. kasární v Nitre. Vo väčšine prípadov sa zachovali vnútorné okenné krídla pochádzajúce z čias výstavby objektu. Vnútorné výplne v m. č. B / 43 (pol. 36 - 37) boli asi v 60. – 70. rokoch minulého storočia vymenené za štvorkrídlové, jednotabuľkové, uzatvárané kľúčkami. Nové plastové výplne sú použité v m. č. C / 21 a C / 32 (pol. 21 – 22, 25 – 28). Stav drevených rámov pôvodných výplní sa rôzni. Materiál pokrývajú vrstvy novších bielych a tmavohnedých náterov, detaily z kovu sú zanesené nánosom hustej farby. Poškodenia dreva zodpovedajú veku, dlhodobému používaniu, pôsobeniu slnka, vlhkosti a rôznej miere údržby zo strany užívateľov jednotlivých priestorov. Drevo parapetných dosiek je rozsušené, popraskané, zo strany interiéru často prekryté novšou doskou. Kompletne zachovaný súbor kovových prvkov sme našli len m. č. C / 1 (pol. 2) a m. č. B / 53 (pol. 43). Pomerne časté sú výmeny pôvodných závesov za jednoduché, valcové. Na mnohých miestach boli druhotne použité staršie polobrtlíky, pochádzajúce zrejme zo zvesených vonkajších krídel. K negatívnym „javom“ patrí osádzanie políc s tovarom vo vnútorných osteniach okien.

Vonkajšie výplne okien boli kompletne menené v druhej polovici 20. storočia (90. rokov?), pričom ich materiál, členenie, subtilne profily rámov a spôsob otvárania rešpektujú charakter historických výplní. Nepôsobia rušivo, hlavný problém predstavuje ich zlý technický stav, ktorý si žiada akútny zásah.

E/ Charakteristika pamiatkových hodnôt inventarizovaných prvkov (vo vzťahu k NKP)

Remeselné prvky tvoria neoddeliteľnú súčasť celkového obrazu historických stavieb. Tak, ako plastické členenie, aj výplne okien sa významne podieľajú na slohovom výraze architektúry. V bývalých kasárňach v Nitre sa zachoval rad pôvodných remeselných prvkov, tvoriacich nedielnu zložku tohto objektu, postaveného v závere 19. storočia v duchu historizmu. Škálu stolárskych výrobkov prezentujú najmä dverové a okenné výplne. Väčšina inventarizovaných vnútorných okenných krídel sa zachovala v pôvodnej podobe, s minimálnymi úpravami, sú funkčné a obnovou bude možné rehabilitovať ich kvality.

F/ Zoznam zdrojov

DÉRY, Attila: *Hatodik könyv a régi építészetről. Nyílászárók*. Budapest: Terc 2014

GERGELYI, Otmar: *Nitra*. Bratislava: Šport 1960

Magyar Művészet, 10, 1934, s. 90 (In memoriam, nekrológ za Jánom Lykom)

PETROVICS, Elek: Lyka Károly. In: PETROVICS, Elek (ed.): *Emlékkönyv Lyka Károly hetvenötödik születésnapjára*. Budapest: Új Idők 1944, s. 9 - 21 (celý text)

ŠEVČÍKOVÁ, Zuzana: *Okno. Remeslo / technika / umenie*. Bratislava: MSPS 1990

Materiál poskytnutý investorom

Mestská tržnica – Nitra, Rekonštrukcia. Pôdorysy a pohľady M 1:200. Vypracoval Ing. arch. Tibor Zelenický, In antis, november 1994. Archív Správy tržnice, Nitra.

Materiál poskytnutý arch. Z. Kramárovou (KPÚ Nitra)

Fotodokumentácie okien v objekte kasární, marec 2019

G/ Prílohy

Grafická príloha

Kópia rozhodnutia KPÚ

KRAJSKÝ PAMIATKOVÝ ÚRAD NITRA

Námestie Jána Pavla II. č. 8, 949 01 Nitra

Číslo: KPUNR-2017/5392-2/11273/KRM

Nitra 16. 02. 2017

Toto rozhodnutie je právoplatné
dňom
a vykonateľné dňom 14. 03. 17
Krajský pamiatkový úrad Nitra
dňa:
Za správnosť:

Mesto Nitra
Mestský úrad v Nitre
Štefánikova trieda 60
95006 N I T R A

Krajský pamiatkový úrad Nitra, podľa § 11 ods. 1 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) ako vecne príslušný orgán špecializovanej štátnej správy a podľa § 9 ods. 5 pamiatkového zákona ako miestne príslušný orgán špecializovanej štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu, podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, vydáva toto

rozhodnutie:

Krajský pamiatkový úrad Nitra podľa § 32 odseku 2 a 4 pamiatkového zákona po preskúmaní žiadosti, ktorú podalo dňa 27. 01. 2017 Mesto Nitra, Mestský úrad v Nitre, Štefánikova trieda 60, Nitra, ktoré je podľa výpisu z listu vlastníctva č. 3681 vlastníkom časti národnej kultúrnej pamiatky (ďalej len „kultúrna pamiatka“), na Štefánikovej triede č. 50, parc. č. 2041, k. ú. Nitra, evidovanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom **11871** (ďalej len „č. ÚZPF“) ako **Kasáreň, parc. č. 2041, 2042, k. ú. Nitra**, po zvážení všetkých zložiek, týkajúcich sa ochrany pamiatkového fondu, dospel k záveru, že zámer v rozsahu:

- **obnovy okien časti kultúrnej pamiatky kasáreň, parc. č. 2041, k. ú. Nitra,**

je z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom prípustný a pre prípravu a vykonanie tohto zámeru obnovy nehnuteľnosti určuje nasledovné podmienky:

Pred začatím obnovy časti kultúrnej pamiatky zabezpečiť:

A. Príprava obnovy, prípravná a projektová dokumentácia:

1. Vypracovať prípravnú dokumentáciu v rozsahu inventarizácie všetkých okien, ktoré budú predmetom obnovy, v rámci ktorej požadujeme:

- a) Každé okno označiť položkou a vyznačiť jeho polohu v objekte v rámci pôdorysu.
- b) Vyšpecifikovať pamiatkovo hodnotné okná, vrátane ich všetkých pamiatkovo hodnotných častí, prvkov a detailov (originály, resp. mladšie pamiatkovo hodnotné výplne, aj vrátane pamiatkovo hodnotných úprav - repasácie).
- c) Fotograficky detailne zdokumentovať každé okno vrátane jeho prvkov a detailov (rámy, krídla, kovania, atď.) zo strany interiéru aj exteriéru, tak aby aj detaily (napr. kovania) boli čitateľné.
- d) V rámci každého okna jednotlivo rozpoložkovať, vyhodnotiť a zdokumentovať všetky pamiatkovo hodnotné časti, prvky a detaily (okenné krídla, závesy, kovania, konštrukcie rámov, stĺpiky, priečniky, atď.).

Telefón
037/245 11 11

Fax
037/245 18 55

E-mail
podatelna.nr@pamiatky.gov.sk

Bankové spojenie
Štátna pokladnica
1807136851/0200

IČO
31755194

- e) vyhodnotiť stav pamiatkovo hodnotných okien a ich jednotlivých častí, prvkov a detailov a pôvodnú farebnú a povrchovú úpravu originálu.
 - f) Vypracovať návrh na obnovu každého okna ako celku, pri pamiatkovo hodnotných oknách, resp. ich častiach, výlučne **repasáciou so zreteľom na maximálne zachovanie ich pamiatkovo hodnotných častí, prvkov a detailov.**
 - g) Vytýpovať vzorové okno s najväčším zastúpením dochovaného originálu (z obdobia výstavby) a detailne ho zamerať a zakresliť celok, detaily, profilácie, stavebnú hĺbku v reze, pôdoryse a pohľadoch v mierke 1:10, detaily profilácie v reze v mierke 1:1.
 - h) Vytýpovať pamiatkovo hodnotné okno (napr. okná v koncových polohách pavlače hlavného krídla), ktoré má zastúpený originál, a ktoré by bolo možné a vhodné zachovať v dochovanom stave ako doklad (napr. kvôli stratigrafii náterov, atď.).
2. Inventarizáciu predložiť Krajskému pamiatkovému úradu Nitra na posúdenie a následné vydanie záväzného stanoviska.
 3. Podmienky pre vykonanie inventarizácie pamiatkovo hodnotných detailov a prvkov objektu:
 - a) Inventarizáciu pamiatkovo hodnotných prvkov objektu vykoná odborne spôsobilá osoba, oprávnená vykonávať pamiatkový výskum. Stavebník si na vykonanie inventarizácie zabezpečí v dostatočnom časovom predstihu fyzickú osobu s osvedčením o osobitnej odbornej spôsobilosti v príslušnom odbore pamiatkového výskumu. Zoznam fyzických osôb s osvedčením o osobitnej odbornej spôsobilosti v príslušnom odbore pamiatkového výskumu je zverejnený na internetovej stránke: <http://www.culture.gov.sk/posobnost-ministerstva/kulturne-dedicstvo/ochrana-pamiatok/pamiatkovy-vyskum-a-restaurovanie-e0.html>
 1. Po vydaní záväzného stanoviska k inventarizácii okien v zmysle jeho podmienok spracovať **projektovú dokumentáciu obnovy okien v rozsahu výrobných výkresov** a predložiť Krajskému pamiatkovému úradu Nitra na posúdenie.
 - a) Spracovať projektovú dokumentáciu v zmysle tohto rozhodnutia môže podľa § 32 odsek 8 pamiatkového zákona len osoba oprávnená na projektovú činnosť v zmysle osobitných predpisov.
 - b) V priebehu spracovania projektovej dokumentácie je vlastník povinný podľa § 32 odsek 9 pamiatkového zákona rokovať s krajským pamiatkovým úradom, z dôvodu zachovania pamiatkovej hodnoty národnej kultúrnej pamiatky.
 - c) Krajský pamiatkový úrad Nitra v zmysle § 32 odsek 10 pamiatkového zákona vydá osobitné záväzné stanovisko o každej prípravnej dokumentácii a o každej projektovej dokumentácii obnovy.

B. Podmienky a princípy obnovy pamiatkovo hodnotných okien:

1. Plošná výmena pamiatkovo hodnotných okien je neprípustná.
2. **Pamiatkovo hodnotné okná a ich pamiatkovo hodnotné prvky a detaily v maximálnej možnej miere zachovať a umelecko-remeselne opraviť (repasovať stolármi).**
3. Pri obnove okien zachovať:
 - a) dvojité konštrukcie okien
 - b) spôsob uzatvárania okien obrtlíkmi.
 - c) subtlú profiláciu okenných krídel.
 - d) polohu osadenia okien vo vzťahu k úrovni fasády a interiéru.
 - e) spôsob a smer otvárania okenných krídel.
 - f) Pamiatkovo hodnotné kovania
4. **V prípade nenávratného poškodenia akýchkoľvek častí pamiatkovo hodnotného okna, je tieto možné doplniť protézou, resp. predmetnú časť lokálne nahradiť presnou kópiou zhotovenou podľa originálu stolárskeho výrobku (podľa pôvodného okna z obdobia výstavby), pri zachovaní rovnakého tvaru, materiálu, rozmerov a konštrukcie, s rovnakou profiláciou, členením a spôsobom uzatvárania (obrtlíky) a otvárania (vonkajšie krídla von otvárajú, vnútorné krídla dnu otvárajú).**

5. Zachovať všetky pôvodné kovania (obrtlíky, háčiky, závesy, atď.), očistiť od vrstiev sekundárnych náterov, odhrdziť, poškodené opraviť a sfunkčnit'. Chýbajúce, resp. dopĺňané kovania na všetkých oknách prispôsobiť v maximálnej možnej miere (tvarovo a materiálovo) originálu.
6. Na repasované okná, resp. na kópie častí okien, namontovať použiteľné očistené pamiatkovo hodnotné kovania, dopĺňané kovania na všetkých oknách prispôsobiť v maximálnej možnej miere (tvarovo a materiálovo) originálu.
7. Vonkajšie von otváracie krídla (aj v prípade repasácie pôvodných) je v prípade potreby zlepšenia tepelno-technických vlastností možné zaskliť izolačným dvojsklom minimálnej hrúbky. Ich poloha vo vzťahu k fasáde, spôsob ich otvárania smerom von musí zostať zachovaný, rovnako aj spôsob ich uzatvárania obrotlými.

C. Podmienky a princípy obnovy okien, resp. častí okien bez pamiatkovej hodnoty:

1. Súčasti okien, resp. celé okná bez pamiatkovej hodnoty je možné:
 - a) zachovať
 - b) opraviť (repasovať)
 - c) nahradiť presnou kópiou originálu (pôvodného okna z obdobia výstavby)
2. Vonkajšie von otváracie krídla je v prípade potreby zlepšenia tepelno-technických vlastností možné zaskliť izolačným dvojsklom minimálnej hrúbky. Ich poloha vo vzťahu k fasáde, spôsob ich otvárania smerom von musí zostať zachovaný, rovnako aj spôsob ich uzatvárania obrotlými.
3. Dopĺňané kovania na všetkých oknách prispôsobiť v maximálnej možnej miere (tvarovo a materiálovo) originálu.

D. Všeobecné podmienky obnovy okien

1. Návrh nových okien bude spracovať projektovú dokumentáciu a realizátor (dodávateľ) konzultovať s Krajským pamiatkovým úradom Nitra.
2. Pri všetkých okenných výplniach uplatniť povrchovú a farebnú úpravu, ktorú v rámci exteriéru aj interiéru určí Krajský pamiatkový úrad v záväznom stanovisku k prípravnej, resp. projektovej dokumentácii.
3. Realizačné práce na obnove kultúrnej pamiatky môžu začať až po schválení požadovanej prípravnej a projektovej dokumentácie Krajským pamiatkovým úradom Nitra.
4. K ohliadke okien realizátorom (stolárom) prizvať pracovníka krajského pamiatkového úradu. Pred a počas realizácie obnovy okien sú nutné konzultácie krajského pamiatkového úradu s realizátorom obnovy.
5. Kópiu tohto rozhodnutia odovzdať spracovateľovi inventarizácie, dodávateľovi projektovú dokumentáciu, rovnako ako aj dodávateľovi prác ako podklad na uzatvorenie zmluvy.
6. **Vlastník kultúrnej pamiatky má povinnosť oznámiť Krajskému pamiatkovému úradu Nitra vopred začiatok obnovy a predpokladaný koniec obnovy.**
7. Krajský pamiatkový úrad odporúča obnovu okien realizovať na etapy.

Štátny pamiatkový dohľad v zmysle § 11 odsek 2 písmeno a) pamiatkového zákona na úseku ochrany pamiatkového fondu bude vykonávať Krajský pamiatkový úrad Nitra.

Toto rozhodnutie sa vzťahuje iba k prácam vymedzeným vo výrokovej časti rozhodnutia a nenahrádza rozhodnutie alebo záväzné stanovisko Krajského pamiatkového úradu Nitra k iným prácam na predmetnej národnej kultúrnej pamiatke.

Podľa § 44a pamiatkového zákona, toto rozhodnutie stráca platnosť po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti, ak v tejto lehote nebol vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje. Toto rozhodnutie sa vzťahuje iba k prácam vymedzeným vo výrokovej časti rozhodnutia, a nenahrádza rozhodnutie, alebo záväzné stanovisko Krajského pamiatkového úradu v Nitre k iným prácam na predmetnej národnej kultúrnej pamiatke.

Odôvodnenie:

Podkladom pre vydanie rozhodnutia o zámere obnovy časti národnej kultúrnej pamiatky v rozsahu obnovy okien bola žiadosť podaná vlastníkom dňa 27.01. 2017; kópia výpisu z listu vlastníctva č. 3681; kópia z katastrálnej mapy na parc. č. 2041; evidenčný list nehnuteľnej pamiatky zapísanej v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok SR pod číslom 11871; fotodokumentácia súčasného stavu zhotovená počas miestnej ohliadky zo dňa 16.02.2017, historické fotografie.

Prí určovaní podmienok výrokovej časti tohto rozhodnutia Krajský pamiatkový úrad v Nitre vzal do úvahy nevyhnutnú potrebu obnovy a zachovania pôvodných okien a nutnosť zachovania pamiatkových hodnôt národnej kultúrnej pamiatky.

Podľa § 32 odseku 4 zákona NR SR č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu, v znení neskorších predpisov, krajský pamiatkový úrad v rozhodnutí o zámere obnovy národnej kultúrnej pamiatky uvádza, či predpokladané práce sú z hľadiska záujmov chránených citovaným zákonom prípustné a určuje podmienky, za ktorých možno tieto práce pripravovať a vykonávať tak, aby sa národná kultúrna pamiatka neohrozila, nepoškodila, alebo nezničila, najmä či tieto práce možno pripravovať iba na základe výskumov a inej prípravnej dokumentácie.

Budova slúžiaca v súčasnosti ako mestská tržnica, situovaná na parc. č. 2041 a 2042, k.ú. Nitra je evidovaná ako národná kultúrna pamiatka pod názvom „kasáreň“ a je zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom 11871.

Kasáreň bola postavená v roku 1890 podľa projektu Jána Lyku. Vznikla z dôvodu potreby stálych kasární pre domáci 60. honvédske batalion (išlo o vojenskú jednotku, pozostávajúcu z 300 až 1200 honvédov (vojakov maďarskej domobrany za Rakúsko – Uhorska). Predmetný objekt, budova kasárne, disponuje významnými urbanistickými, architektonickými a výtvarnými hodnotami. Pre svoje pamiatkové hodnoty bol vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku. Od doby svojho vzniku na konci 19. storočia si zachoval autenticitu pôdorysnej skladby, hmoty, výškového usporiadania a podlažnosti a v značnej miere si zachoval i autenticitu dispozičnej skladby, architektonického a výtvarného riešenia. Významnými nositeľmi pamiatkových hodnôt predmetnej stavby sú i dochované pôvodné remeselné prvky a detaily z obdobia výstavby (r. 1890), medzi ktoré jednoznačne patria vo veľkej miere zachované pôvodné výplne okenných otvorov s pôvodnými kovami.

Disponujú vysokou kultúro- historickou, remeselnou a pamiatkovou hodnotou. Prevažnú väčšinu dochovaných okien (originály z obdobia výstavby, aj mladšie úpravy) tvoria drevené dvojité, štvorkrídlové, členené sú stĺpikom a priečnikom umiestnenými v strede výšky a šírky okna. Krídla sú dvojtabuľkové. Vonkajšie okenné krídla sú von otváracie, vnútorné krídla sú dnu otváracie. Vonkajšie i vnútorné okenné krídla sa k stĺpiku zatvárajú obrtlíkmi. Vonkajšie a vnútorné okno je v rámci konštrukcie dvojitého okna spojené dreveným rámom. V súčasnosti sú z vnútornej strany pretreté viacerými vrstvami sekundárnych bielych náterov, zo strany exteriéru sú ošetrované náterom tmavohnedej farby. Niektoré krídla pôvodných okien boli nahradené kópiami. Na pôvodných oknách sú vo veľkej miere zachované aj pôvodné, resp. pamiatkovo hodnotné kovania a závesy, resp. pôvodné prvky súžiace na zatváranie a otváranie okien (obrtlíky háčiky, guľaté madlá, atď.). Ich jednotlivé časti, prvky a detaily vykazujú vysoký stupeň autenticity, hoci v priebehu času si ich užívanie vyžiadalo viaceré úpravy a repasácie, v rámci ktorých boli niektoré krídla, resp. iné konštrukčné časti okenných výplní v rôznej miere doplnené kópiami vyhotovenými v zmysle konštrukčných a remeselných detailov podľa pôvodných prvkov - originálov (napr. členenie, profilácia, spôsob otvárania vymenených vonkajších okenných krídel uličných i dvorových fasád, dvojité konštrukcie). Doplnok, resp. čiastkové nahradenie jednotlivých prvkov okien kópiami v rámci vykonaných repasácií a opráv okien v prevažnej väčšine vhodným spôsobom doplnili existujúce originály dochovaných pamiatkovo hodnotných výplní okenných otvorov.

Dochované pôvodné, resp. ostatné pamiatkovo hodnotné výplne okenných otvorov sú neoddeliteľnou súčasťou architektonického výrazu fasád, ktorý sa zachoval vo vysokom stupni autenticity. Originály historických okien, ale i ostatné pamiatkovo hodnotné mladšie úpravy, resp. výmeny, ako dochovaný historický dokument, ktorý vypovedá o dobe svojho vzniku, je potrebné zachrániť a zachovať. Doposiaľ, aj vzhľadom na ich počet a objem stavby, nie sú zdokumentované a pre rozsah plánovaného zámeru je nevyhnutné vykonať ich inventarizáciu, zameranie, vyhodnotenie stavu a návrh spôsobu obnovy,

resp. repasácie špecificky jednotlivo pre každé okno, nakoľko stav a miera zachovania originálu, resp. pamiatkovo hodnotných mladších úprav, prvkov a detailov sa v jednotlivých prípadoch líši. Je potrebné zdokumentovať i polohy, kde sa originál, resp. pamiatkovo hodnotné okná nedochovali. Podrobné zdokumentovanie originálov okien bude podkladom pre následné vypracovanie návrhu obnovy okien, ktorý bude súčasťou inventarizácie, navrhnutý v zmysle podmienok tohto rozhodnutia. Po posúdení Krajským pamiatkovým úradom v Nitre bude inventarizácia slúžiť ako prípravná dokumentácia pre určenie a odsúhlasenie definitívneho spôsobu obnovy okien, ktorú určí Krajský pamiatkový úrad v Nitre.

Predmetom ochrany národnej kultúrnej pamiatky sú najmä všetky pôvodné historické konštrukcie, prvky a detaily, ktoré sú nositeľom jej pamiatkových hodnôt, a ktorými je konkrétna pamiatka výnimočná a má i hodnotu historického dokumentu. Zachované okná sú súčasťou pamiatkovo hodnotných prvkov a detailov národnej kultúrnej pamiatky a pre ich nesporné pamiatkové hodnoty je ich celoplošná výmena z hľadiska pamiatkovej ochrany neprípustná. Pri pamiatkových objektoch je nutné zohľadňovať a chrániť hodnotu autenticity. V zásade je možná lokálna výmena veľmi poškodených a neopraviteľných častí, a to za kópie originálu rovnakého tvaru, materiálu a konštrukcie.

Okenné a dverné výplne objektu sú v zhoršenom technickom stave. Podľa zistení na základe vykonanej miestnej ohliadky zo dňa 16. 02. 2017 je zrejme, že najviac poškodené sú exteriérové časti stolárskych výrobkov, ktoré sú najviac namáhané vplyvmi počasia. Okenné výplne a ich kovania boli viackrát povrchovo upravené nátermi, čo tiež znižuje ich funkčnosť. Súčasný technický stav okien a ich pamiatkovo hodnotných prvkov a detailov nie je dôvodom na ich celoplošnú výmenu.

Z pamiatkového hľadiska je najvhodnejším spôsobom obnovy predmetných pamiatkovo hodnotných okien oprava formou repasácie, resp. lokálne doplnenie a nahradenie nenávratne poškodených častí presnými kópiami zhotovenými podľa vzoru pôvodných okien z obdobia výstavby (originál). Krajský pamiatkový úrad v Nitre požaduje z dôvodu zachovania pamiatkových hodnôt nehnuteľností všetky dochované pamiatkovo hodnotné okná z obdobia výstavby, resp. ich častí, obnoviť výlučne spôsobom repasácie, to znamená lokálnymi a čiastkovými opravami nenávratne poškodených častí a prvkov. V rámci opráv jednotlivých pôvodných okien napr. doplnením originálov formou protéz, resp. lokálnym nahradením takýchto prvkov presnými kópiami zhotovenými podľa originálu.

Pri obnove okien kultúrnej pamiatky je nutné dodržiavať zásadu zachovania originálu, resp. pamiatkovo hodnotných častí a prvkov v maximálnej možnej miere. Z pamiatkového hľadiska najvhodnejším spôsobom pamiatkovej obnovy okien je ich repasácia, čiže umelecko-remeselná oprava s ponechaním na pôvodnom mieste. Poškodené alebo chýbajúce časti sa dopĺňujú kópiou podľa zachovaných pôvodných častí (originálov). Rámy a kovania sa ošetrí a opatrí novým ochranným náterom (farebná úprava totožná s pôvodnou). Pre zlepšenie tepelno-technických vlastností je vhodné utiesniť tesniacimi materiálmi (silikónové tesnenia, tesniace tmely, gumené či termoplastické pásky, a pod.).

Ďalším prípustným spôsobom obnovy okien je výmena nenávratne poškodených vonkajších krídliel za presné kópie originálov z obdobia výstavby, pričom vnútorné krídla sa zachovávajú a repasujú. Kópie je potrebné vyhotoviť podľa presného zamerania. Rozmery, tvar, konštrukcia (dvojité okná), členenie, materiál, profilácia a spôsob otvárania kópií musí byť identický s pôvodnými oknami. Zasklenie je možné vymeniť za nové, priehľadné sklo, prípadne za sklo so zlepšenými tepelnoizolačnými vlastnosťami, ale len v prípade, ak bude jeho osadenie možné do proporcií krídla vyhotoveného podľa pôvodných krídliel. Pôvodné zachované kovania je potrebné vyčistiť od sekundárnych náterov a sfunkčnit.

Pre dosiahnutie pôvodného historického výrazu sa uplatňuje spätná montáž použiteľných pamiatkovo hodnotných kovaní z existujúcich okien na kópie.

Výmena celého okna za presnú kópiu originálu (za rovnaké okno s dvojitou konštrukciou, s rovnakým spôsobom otvárania a uzatvárania krídliel – von otváracé, s uzatváraním obrtlíkmi, s rovnakou profiláciou krídliel, atď.) je prípustná len v prípade, ak sa preukáže nenávratné poškodenie prevažnej časti konštrukcie. Toto riešenie je prípustné aplikovať výlučne lokálne, na vytypovaných oknách. Na základe detailného zamerania budú vyhotovené kópie totožné s pôvodnými výplňami otvorov v tvare, v členení, v materiáli, vo farbe, v rozmeroch profilov rámu, spôsobe jeho osadenia do okenného ostenia. Rovnako je možné uplatniť vloženie izolačného dvojskla do vonkajších krídliel, ak sa nezmenia dimenzie a profilácia pôvodného rámu. Použiteľné kovania z originálov sa zachovávajú, očistia a použijú na kópiách.

Sekundárne vymenené okná z 2. pol. 20. storočia je možné ponechať bez zásahov, repasovať, resp. vymeniť za kópiu, podľa vzoru dochovaných originálov.

Z dôvodu zachovania pamiatkových hodnôt kultúrnej pamiatky je potrebné, aby návrh okien spracovateľ projektovej dokumentácie (resp. realizátor) v priebehu spracovania konzultoval s Krajským pamiatkovým úradom Nitra.

Rozhodnutie bolo vydané v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

Krajský pamiatkový úrad v Nitre požaduje v podmienkach tohto rozhodnutia spracovanie a následné predloženie projektovej a prípravnej dokumentácie v zmysle podmienok tohto rozhodnutia.

Povinnosť vlastníka prerokovať projektovú dokumentáciu obnovy s krajským pamiatkovým úradom, v priebehu spracovania z hľadiska zachovania pamiatkovej hodnoty národnej kultúrnej pamiatky, stanovuje § 32, odsek 9, citovaného zákona.

O každej prípravnej a projektovej dokumentácii obnovy národnej kultúrnej pamiatky vydáva krajský pamiatkový úrad záväzné stanovisko v zmysle § 32 odseku 10 citovaného zákona.

Rozhodnutie bolo vydané v zmysle zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu, v znení neskorších predpisov a zákona č. 71/1967 Z. z. o správnom konaní, v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol správny orgán tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

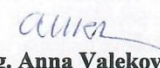
Toto rozhodnutie nenahrádza záväzné stanovisko KPÚ Nitra o nasledovných stupňoch projektovej dokumentácie obnovy národnej kultúrnej pamiatky.

Podľa § 44a pamiatkového zákona toto rozhodnutie stratí platnosť po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti, ak v tejto lehote nebude vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na správnom orgáne, ktorý rozhodnutie vydal, t. j. na KPÚ Nitra.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Ing. Anna Valeková
riaditeľka Krajského pamiatkového
úradu v Nitra